

Fylkesmannen i Aust-Agder

Miljøvern avdelingen

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: posttak@fmaa.no

Vår dato: 29.03.2010

Vår referanse: 2010/668/INO

Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2010/005.I.FMAA

Saksnummer: 2010/668/INO

Informasjon om virksomheten

Navn: Arendals Bryggeri As	Dato for inspeksjonen: 22.03. 2010
Adresse: Postboks 1543 Myrene 4801 Arendal	Telefon: 37 05 23 00
Besøksadresse: Bryggeriveien 9 Stoa 4848 Arendal	Organisasjonsnr.: 894 160 152
Kommune/kommunenr.: Arendal/0906	Bransjenr. (NACE-kode): 11.050

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: <i>Sonja Lystvet, Torstein Paulsen og</i>	Fra Fylkesmannen: Bjørn Stokke Ildikó Nordensvan
--	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende tema ble dekket under kontrollen:

- Internkontroll i forhold til ytre miljø, herunder risikovurdering og rutiner.
- Egenrapportering.
- Håndtering av kjemikalier og farlig avfall. Sikring mot akutte utslipp.
- Diverse (for eks. evt. klagemål).

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 2 avvik* og 1 anmerkning*, under kontrollen. Se vedlegget til rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Ingen tilbakemelding.

Pålegg om tilbakemelding. Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen ber virksomheten om å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 30.04.2010

* Avvik og anmerkninger er definert på side 2 i rapporten

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Bjørn Stokke
senioringeniør

Ildikó Nordensvan
rådgiver

Definisjon på avvik og anmerkninger

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, eller forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Varsel om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. krav i forskrift om begrensnig av forurensning (forurensning forskriften) § 39-6. Virksomheten er plassert i kontrollklasse, som motsvarer risikoklasse 3. Gebyrsatsen er på kr 11 200, - kr for gjennomføring av kontrollen.

Aktuelt regelverk:

Se lover og forskrifter på Klima- og forurensningsdirektoratets hjemmeside www.klif.no eller via www.regelhjelp.no.

Aktuelle hjemler for avvik som avdekkes gjennom kontrollen finnes i følgende regelverk:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter Internkontrollforskriften § 5 om systemets innhold og dokumentasjon.
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven) § 7 om plikten til å unngå forurensninger.
- Forskrift om begrensnig i bruk av helse og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11. farlig avfall.

Avvik

Følgende avvik påpekes etter inspeksjonen.

Avvik 1: PCB-holdige isolerglassruter er ikke merket

Avvik fra: *Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), § 3-1 andre ledd*

Kommentar

Virksomheten rapporterte til Fylkesmannen i sin egenrapportering for 2006 at det er ca 170 PCB-holdige isolerglassruter i bedriftens bygningsmasse. Ved tilsynet ble vi oppmerksom på at rutene ikke var merket.

Det er ikke ulovlig å ha slike glassruter i bruk så lenge rutene står i bygningen. Rutene kan imidlertid ikke brukes om igjen, og skal leveres som farlig avfall til godkjent mottak når de blir kassert. Enhver PCB-isolerglassrute skal derfor merkes med et gult merke med sort tekst. Eier av bygget er ansvarlig for at rutene blir merket.

En merkeordning administreres av Ruteretur A/S. Merkene settes på innvendig glassflate, gjerne i et av de øvre hjørnene.

Klistremerkene kan bestilles via www.ruteretur.no/ via e-post: ruteretur@norsas.no eller post: Ruteretur A/S, c/o Norsas AS, Pb. 6412, Etterstad, 0605 Oslo.

Fylkesmannen ber om at merkingen av rutene gjennomføres innen fristen, og at vi mottar en skriftlig tilbakemelding på at så har skjedd.

Avvik 2: Bedriften har ikke oppdatert substitusjonsvurdering av de benyttede kjemikaliene

Avvik fra: *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (Produktkontrollloven) § 3 a (substitusjonsplikt)*

Substitusjonsvurdering

Bedriften har plikt til å vurdere og siden bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier med mindre farlige alternativer, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Virksomhetens substitusjonsvurdering er utarbeidet av Ringnes AS noen år siden. Arendals Bryggeri vurderer det slik at denne vurderingen fremdeles oppfyller substitusjonskravet. Vi vil gjøre oppmerksom på at prosessen av kjemikalievurdering er kontinuerlig. Oppdateringen av denne vurderingen skal skje med jevne mellomrom og dokumenteres skriftlig, selv om endringene ikke er nevneverdige. Rutinene vedrørende vurdering av muligheten for å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier må inngå i dokumentasjonen, og denne bør være en del av internkontrollsystemet.

Vi ber om at virksomheten har mer fokus på substitusjonsvurderingen i fremtiden. Vi ber i tillegg om, at en kopi av rutinene som sikrer at substitusjonsplikten overholdes, blir oversendt Fylkesmannen innen fristen.

Anmerkninger

Følgende anmerkninger påpekes etter inspeksjonen.

Anmerkning 1: Virksomheten bør ha bedre kontroll i sitt interkontrollsystem

Kommentar

Bedriften er sertifisert i henhold til ISO 9001 og ISO 14 001, og har et overordnet interkontrollsystem for kvalitet og helse-, miljø- og sikkerhetsområde. Bedriften har i tillegg en overordnet miljøhandlingsplan for perioden 2009-2010.

Vi ble gjort oppmerksomme på at bedriftens miljøkartlegging/risikovurdering gjelder for Ringnes Arendal, og er utarbeidet av Ringnes AS i mai 2009. Bedriften byttet eiere og navn i juli 2009. Som følge av dette eier Ringnes AS kun 20 % av bedriften. Vi ble opplyst at i henhold til avtale mellom virksomhetene får Arendals Bryggeri AS fremdeles benytte HMS-systemet fra Ringnes AS.

Virksomheten har en risikovurdering knyttet til ytre miljø, men miljøkartleggingen er ikke oppdatert med tanke på eksempelvis eierskifte.

I virksomhetens miljøkartlegging står det at miljøpåvirkninger fra bilverksted er vurdert. Skriftlige rutiner for kontroll av oljeutskilleren og alarmer er imidlertid ikke utarbeidet. Det er viktig at virksomheten har en kontroll- og vedlikeholdsplan for driften inklusiv verksteder og energisentralen.

Virksomheten kildesorterer sitt avfall som hentes av Veolia. Farlig avfall er håndtert forsvarlig og er lagret utenfor i låst konteiner. Vi vil imidlertid gjøre oppmerksom på at det må finnes skriftlige rutiner for håndtering av avfall i internkontrollen.

Bedriften opplyser at bedriften har levert farlig avfall i 2009. Vi vil gjøre oppmerksom på at dersom den totale mengden av farlig avfall overstiger 1 kg pr. år, har bedriften plikt til å levere avfallet hvert år. Deklarasjonsskjema for de ulike avfallsfraksjoner, som bedriften mottar fra godkjent avfallsmottak, skal oppbevares for å dokumentere lovpålagt levering av farlig avfall, jf. *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, avfallsforskriften kapittel 11. farlig avfall, § 8 leveringsplikt.*

Oppsummering – helhetsinntrykk

Utslippstillatelse av 20.02.1995 (ble revidert 27.06.2006) er gitt for Ringnes Arendals Bryggeri A/S. I utslippstillatelsen, generelle forhold tredje ledd, står det *dersom bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest en måned etter eierskiftet.* Fylkesmannen har ikke mottatt en slik melding fra bedriften, og dette medfører at Arendals Bryggeri AS er uten utslippstillatelse, og dette er et ulovlig forhold.

I henhold til utslippstillatelsen har bedriften fastsatt utslippsvilkår for KOF målt i kg/døgn og t/år. Bedriften informerte under diskusjon om maksimum utslippsgrense av KOF at bedriften overstiger grenseverdien for utslipp av KOF pr. dag periodevis pga. dagens økte produksjon. Kommunen og bedriften bør ha en dialog om hva dette innebærer for kommunens renseanlegg. Bedriftens utslippstillatelse er for øvrig fra 1995, og Fylkesmannen mener at det uansett må vurderes om det har skjedd endringer som tilsier at tillatelsen bør endres. Vi vil komme nærmere tilbake til dette.